

ภาคผนวก จ

ตัวอย่าง

โครงการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการ
เรียนรู้ในโรงเรียนดงพญาสุขเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาภคภคภค ๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

โครงการระดับการศึกษาปฐมวัย
ปัญหาการเขียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทุกด้านเหมาะสมกับวัยเป็นคนที่ คนเก่ง มีความสุข และเป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ การจัดกิจกรรมประจำวันมุ่งเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยได้กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ใน มาตรฐานที่ 2 ว่าให้มีการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กให้แข็งแรงใช้ได้ อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กันโดยมีตัวบ่งชี้ 2 ตัวคือ การเคลื่อนไหวร่างกายอย่าง คล่องแคล่วและทรงตัวได้ดี และการใช้มือได้อย่างคล่องแคล่ว (กรมวิชาการ : 2546) จากมาตรฐานดังกล่าว ครูควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อเล็กได้อย่าง คล่องแคล่ว จากสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียนบางคนมีปัญหาการเขียนตามรอยประ ไม่ได้ จึงเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการใช้ กล้ามเนื้อเล็กให้กับเด็กปฐมวัย แต่ปรากฏว่ายังมีครูจำนวนหนึ่งไม่ได้จัดกิจกรรมให้เด็ก อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพราะขาดความรู้ และทักษะในการจัดกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมที่ จะพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก อันได้แก่ การฝึกประสาทสัมผัสและการ เคลื่อนไหวของ กล้ามเนื้อมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือกับตา แต่มุ่งเน้น การเรียนการสอนโดยเร่งให้เด็กอ่านและเขียนได้ก่อนวัยอันสมควร ทั้งนี้ผู้ปกครองก็เป็นอีก ส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ปกครอง ที่ยังไม่เข้าใจกับหลักในการเตรียมความพร้อม

การพัฒนากล้ามเนื้อมือและสายตาเป็นสิ่งสำคัญที่ควรเน้นในวัยอนุบาล เพราะช่วยให้เด็กอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ใช้สายตา มือและสมองได้ทำงานร่วมกันอย่าง ประสานสัมพันธ์ โลกของเด็กในสนามเด็กเล่น และลานบ้าน ตลอดจนการจัดการจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการของกล้ามเนื้อมือและตา การเล่นตามมุม และการเล่นกลางแจ้ง อย่าให้ ขาดหายไป เพราะจะทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนากล้ามเนื้อมือไม่เต็มที่เท่าที่ควร ควรทำความเข้าใจด้วยว่า การเล่นของเด็กนั้นแท้จริงก็คือ การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ กล้ามเนื้อเท้า กล้ามเนื้อส่วนละเอียด หรือการซุ่มมือหรือการซักซุ่มและการพัฒนา

ทักษะที่ก่อรูปขึ้นมาแล้วในวงจรการเรียนรู้ของสมองนั่นเอง (ประมวล ดิฉินสัน, 2549, หน้า 60-61)

จากประสบการณ์ในการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของผู้วิจัย พบว่ามีพฤติกรรมของนักเรียนในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและตาค่อนข้างต่ำ ไม่เป็นไปตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ทางโรงเรียนวางไว้ จำนวนนักเรียนผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามที่ทางโรงเรียนวางไว้ไม่สูงมากนัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาคือเขียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในส่วนขององค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และลักษณะนิสัยที่จำเป็นสำหรับการอยู่รวมในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการเขียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาการเขียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีอะไรบ้าง

ความมุ่งหมายการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเขียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการเขียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ขอบเขตของการดำเนินการ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาการเรียนตามรอยประ ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

2. ขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนา คือ การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ

3. ระยะเวลาการวิจัย

พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2558 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2558

4. สถานที่ในการดำเนินการ

โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน หมายถึง ผลการเปรียบเทียบคะแนนการเขียนตามรอยประ หลังการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาการเรียนตามรอยประ ปีการศึกษา 2558

โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน หมายถึง การใช้กิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาการเรียนตามรอยประ ปีการศึกษา 2558

แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน หมายถึง แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้ประเมินการเขียนตามรอยประของนักเรียน หลังการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน

พฤติกรรมของนักเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ใน 2 ด้าน คือ ความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อมือและความคล่องแคล่ว ของการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมือและตา ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งพิจารณาเปรียบเทียบจากคะแนนที่ได้จากการประเมินการเขียนตามรอยประก่อนและหลังเรียน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาการเขียนตามรอยประ ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กสูงขึ้น
2. นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก
3. เป็นแนวทางสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน
4. ครูผู้สอนอื่นได้ใช้การพัฒนากล้ามเนื้อเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันที่มีประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2
5. เป็นแนวทางให้นักเรียนมีความพร้อมและเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับที่สูงขึ้นไป

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาการเรียนตามรอยประ ผู้วิจัยดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
 - 2.1 วงรอบที่ 1
 - 2.2 วงรอบที่ 2
3. เครื่องมือวิจัย
 - 3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
 - 3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาการเรียนตามรอยประ ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากร

2.1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ นำข้อสรุปจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาการเรียนตามรอยประ ปีการศึกษา 2558 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ และหลักการแนวคิดการ

วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) มาวางแผนเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

2.1.2 การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ โดยผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะวางแผนการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ จากการประชุมเชิงปฏิบัติการที่แต่ละคนได้นำเสนอสภาพปัญหาและทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น

2.1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558 หลักสูตร 2 วัน เนื้อหาหลักสูตร คือ วิธีการ ขั้นตอน การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการเขียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาโดยที่ (1) สรุปสภาพปัญหา ผลที่ได้จากการประชุม ระดับอนุบาล, มีการเลือก ประธาน กรรมการ และเลขานุการ ดำเนินการสรุปสภาพปัญหา, จัดลำดับปัญหา, ช่วยกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการสำเร็จในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหา, จัดทำโครงการหรือกิจกรรม, จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับโครงการหรือกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เสนอเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียนต่อไป (2) จัดลำดับปัญหา จากการประชุมได้ข้อสรุป คือ การแก้ปัญหาที่เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอันดับแรก โดยระดับชั้นอนุบาล พบปัญหาการเขียนตามรอยประ (3) ช่วยกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการสำเร็จในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหา การพัฒนาเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการเหมือนกับการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัว เจาะลึกเข้าไปแบบเกลียวสวน โดยในแต่ละรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) การสะท้อนกลับ (Reflection) ผลการปฏิบัติการดำเนินงานตามวงจรการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการดำเนินการปฏิบัติได้ 2 รอบ (4) จัดทำโครงการหรือกิจกรรม จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้โครงการ

แบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้ ระดับ อนุบาล โครงการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ

2.1.4 การศึกษาดูงาน

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558 นั้น เมื่อได้ดำเนินการไประยะหนึ่ง และจากการนิเทศติดตามของคณะวิทยากรที่ให้ความรู้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ คณะผู้ร่วมวิจัยได้มีมติร่วมกันว่าควรมีการศึกษาดูงาน เพื่อให้แต่ละระดับชั้น สามารถพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยขอเข้าศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์

2.2 การวิจัย

การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการเหมือนกับการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัว เจาะลึกเข้าไปแบบเกลียวสว่าน โดยในแต่ละรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกต (Observation) การสะท้อนกลับ (Reflection) ผลการปฏิบัติการดำเนินงานตามวงจรการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการดำเนินการปฏิบัติไว้ 2 วงรอบ ซึ่งแต่ละรอบกิจกรรม มีดังนี้

2.2.1 วงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียน นำข้อสรุปจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ และหลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) มาวางแผนเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

1.2 คีทษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนา

เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการเขียนตามรอยประและการหาแนวทางการพัฒนา โดยผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะวางแผนการพัฒนา กล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ ในโรงเรียน ดงพญาสงเคราะห์ โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยการให้แต่ละคนได้นำเสนอสภาพ ปัญหาและทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น เป็นการประชุมครั้งเดียวได้ทราบผล

1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

ข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558 หลักสูตร 2 วัน เนื้อหาหลักสูตร คือ วิธีการ ขั้นตอน การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่า ในแต่ละปี การศึกษา หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนไปแล้วจะมีนักเรียนบางคนที่ไม่สามารถเขียนตามรอยประได้ จึงร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาและเป้าหมาย ที่ต้องการความสำเร็จ ทำวิจัยในระดับสายชั้น ด้วยโครงการหรือกิจกรรม เสนอเข้าใน แผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียน โดยระดับชั้นอนุบาล พบปัญหาการเขียนตามรอย ประ แก้ปัญหาโดยการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันการพัฒนาเป็น การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988)

1.3.2 ผู้วิจัยร่วมกันจัดทำร่างแบบประเมินผลการพัฒนากล้ามเนื้อ มัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้และกำหนดแนวทางการประเมิน โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานสำหรับการ ประเมินของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 178-180) โดยพิจารณาด้านความเป็น ประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานจริง ความเหมาะสม ความถูกต้องและความ น่าเชื่อถือของข้อมูลและผลที่เกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติการสอน

1.3.3 ผู้วิจัยร่วมกันตรวจสอบโครงการการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก ด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ เป็นการตรวจสอบ ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมิน และนำไปใช้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความ เหมาะสมและความสอดคล้องและมอบหมายงานให้ผู้ร่วมวิจัยรับผิดชอบตามกลุ่มงานที่ ได้รับมอบหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

การนำกิจกรรมในโครงการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรม
ปั้นดินน้ำมัน ไปสู่การปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของกิจกรรมในโครงการ
พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน

2.2 การจัดทีมงานในแต่ละระดับสายชั้น

2.3 ปฏิบัติการตามกิจกรรมในแผนพัฒนา

ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation)

จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานตามโครงการ
พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลง มากน้อย
เพียงใด โดยผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินการในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดรูปแบบและวิธีการ

3.2 การนำเสนอรายงาน

3.3 การประเมินผลงานที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

เป็นการนำเอาผลการสังเกตและผลการประเมินการปฏิบัติงาน
มาร่วมพิจารณาเกี่ยวกับ

4.1 การบรรลุผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน

4.2 การบรรลุผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการ
พัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน

4.3 การบรรลุผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของ
โครงการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน

เพื่อสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด ผลการเรียนรู้ที่
เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข โดยการสังเคราะห์ความรู้ การนำเสนอ
รายงาน และประเมินสรุปผล

หลังจากดำเนินการสะท้อนผลในรอบที่ 1 แล้วผู้เกี่ยวข้อง
ร่วมกันพิจารณาจุดบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขในรอบที่ 2 ต่อไป

2.2.2 วงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 ปรับปรุงแผน (Re-Planning)

เป็นการปรับปรุงแผนพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ที่ใช้ในวงรอบที่ 1 ที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 2 ลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Action)

ผู้วิจัยร่วมกันปฏิบัติตามแผนที่ได้ปรับปรุงแล้ว

ขั้นที่ 3 สังเกตและประเมินผล (Re-Observation)

ผู้วิจัยพิจารณาร่วมกันประเมินกิจกรรมที่ปฏิบัติตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-Reflection)

ผู้วิจัยร่วมกันพิจารณาการบรรลุผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

3. เครื่องมือวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

3.1.1 แบบฝึกทักษะการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน

3.1.2 แบบประเมินผลการเขียนตามรอยประของนักเรียน

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรหลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัยโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

3.2.2 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545 : 8-9)

3.2.3 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ระดับปฐมวัยโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

3.2.4 ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.5 กำหนดโครงสร้างของแบบฝึกทักษะการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน และ แบบประเมินการเขียนตามรอยประของนักเรียน หลังการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน

3.2.6 สร้างแบบฝึกทักษะการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กด้วยกิจกรรม
ปั้นดินน้ำมันและแบบประเมินผลการเขียนตามรอยประของนักเรียน

3.2.7 นำแบบฝึกทักษะการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดิน
น้ำมัน และ แบบประเมินผลการเขียนตามรอยประของนักเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้
กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาการเรียนตามรอยประ
โรงเรียนตงพยุงสงเคราะห์ ปีการศึกษา 2558

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ร่วมกันติดตามผลและเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากการปฏิบัติการวิจัยในแต่ละรอบ ดังนี้

4.1 สังเกตการฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกทักษะการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กด้วย
กิจกรรมปั้นดินน้ำมันของนักเรียน

4.2 การนิเทศ แนะนำ ให้กำลังใจ นักเรียนที่ฝึกปฏิบัติ

4.3 ประเมินผลการเขียนตามรอยประของนักเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนตามรอยประ โดยใช้สถิติพื้นฐาน
กำหนดผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมันเพื่อแก้ปัญหาคือการเขียนตามรอยประ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่มีปัญหาคือการเขียนตามรอยประ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research : PAR) ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนที่ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยในวงรอบที่ 1

- 1.1 การวางแผน
- 1.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ
- 1.3 การสังเกตและการประเมินผล
- 1.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

2. ผลการวิจัยในวงรอบที่ 2

- 2.1 ปรับปรุงแผน
- 2.2 ลงมือปฏิบัติตามแผน
- 2.3 สังเกตและประเมินผล
- 2.4 สะท้อนผลการปฏิบัติ

3. ผลการประเมินการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เพื่อแก้ปัญหาคือการเขียนตามรอยประ

ผลการวิจัยในวงรอบที่ 1

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการร่วมกันในกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมายในการพัฒนา และวิธีการพัฒนา โดยวิธีการที่ผู้วิจัย ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา จากสภาพและปัญหาการเขียนตามรอยประ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ด้วยการสนทนากลุ่ม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ได้มาซึ่งโครงการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เข้าสู่แผนปฏิบัติการ

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เรื่องการเขียนตามรอยประ ชั้นอนุบาล 2 พบว่า มีนักเรียนจำนวน 4 คน ที่ไม่สามารถเขียนตามรอยประได้ ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันแก้ปัญหาด้วยการทำวิจัย เรื่อง โครงการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 เพื่อแก้ปัญหาคารเขียน ให้กับนักเรียน จำนวน 4 คน

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เรื่องการเขียนตามรอยประ ชั้นอนุบาล 2 พบว่า มีนักเรียนจำนวน 4 คน ที่ไม่สามารถเขียนตามรอยประได้ ผู้ร่วมวิจัยจึงได้ร่วมกันแก้ปัญหาด้วยการทำวิจัย เรื่อง โครงการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เพื่อแก้ปัญหาคารเขียน ให้กับนักเรียน จำนวน 4 คน ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 จากการดำเนินการตามโครงการพบว่า นักเรียนจำนวน 3 คน มีพัฒนาการ สามารถเขียนตามรอยประได้ตามที่กำหนด ยังเหลือนักเรียน อีก 1 คน ที่ต้องได้รับการพัฒนาในครั้งต่อไป

4. ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

ผู้วิจัยได้ร่วมกันวิเคราะห์ผลที่ได้จากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 มีนักเรียนที่รับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กแล้ว สามารถเขียนตามรอยประได้ แต่ยังมีนักเรียนที่ยังต้องการการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กเพิ่มเติม จึงให้มีการดำเนินการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน กับนักเรียนที่ยังไม่สามารถเขียนตามรอยประได้ เป็นครั้งที่ 2

ผลการวิจัยในวงรอบที่ 2

1. ขั้นปรับปรุงแผน (Re-Planning)

การวางแผนในการวิจัยรอบที่ 2 นี้ เป็นการร่วมกันปรับปรุงแบบฝึกทักษะการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ทั้งในเรื่องของรูปแบบและวิธีการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบที่เน้นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การเสริมแรงจูงใจในระหว่างการพัฒนา

2. ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Planning)

จากการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ในวงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม – 11 กันยายน 2558 หลังจากมีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบที่เน้นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก การเสริมแรงหัวใจ ในระหว่างการพัฒนาอย่างใกล้ชิด

3. ขั้นสังเกตและประเมินผล (Re-Observation)

นักเรียน จำนวน 1 คน ที่ได้เข้ารับการพัฒนาในวงรอบที่ 2 มีพัฒนาการสามารถเขียนตามรอยประได้ตามที่กำหนด

4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-Reflection)

ผลจากการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ที่ผู้วิจัยร่วมกันปรับปรุงขึ้นและนำเข้าสู่การวิจัยในวงรอบที่ 2 นั้น จากการสะท้อนผลการดำเนินงาน พบข้อมูลที่แสดงถึงการบรรลุผลตามโครงการ

ผลการประเมินการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน เพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน เรื่องการเขียนตามรอยประ ชั้นอนุบาล 2 พบว่า มีนักเรียนจำนวน 4 คน ที่ไม่สามารถเขียนตามรอยประได้ ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research: PAR) เพื่อแก้ปัญหาการเขียนตามรอยประ ด้วย โครงการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กด้วยกิจกรรมปั้นดินน้ำมัน ให้กับนักเรียน จำนวน 4 คน จากการดำเนินการ พบว่า นักเรียน จำนวน 4 คน สามารถมีพัฒนาการเขียนตามรอยประได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

โครงการระดับประถมศึกษา สายชั้น ป.1-3
ปัญหาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีการกำหนดให้ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 1 มาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และในมาตรา 8 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการ 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง หมวด 4 มาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญ ในเรื่องความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และโครงงาน ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และทักษะการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะการคิดที่เป็นกระบวนการ การจัดการเมื่อเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกฝนและปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น มีนิสัยรักการอ่าน เกิดการเรียนรู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 8-25)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทด้านการศึกษาระดับแรกของประเทศไทย ได้กล่าวถึงครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้

ดังต่อไปนี้มาตรา 24(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจาก สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้เห็นว่า พ.ร.บ. การศึกษาฉบับนี้ให้ความสำคัญ ในการกระบวนการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูด้วย ตนเองซึ่งการวิจัยเป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต การปฏิบัติจริงของครูมิใช่แยกส่วนจากการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น การวิจัยและพัฒนา การเรียนการสอนจึงเกิดขึ้นพร้อมกันในการปฏิบัติงานการเรียนการสอนตามปกติของครู

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบของปัญหา ที่เกิดขึ้น จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดการเรียนรู้หรือเป็นข้อค้นพบ ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียน กับการเรียนการสอนถือว่าเป็นเรื่อง เดียวกัน กล่าวคือ ครู สามารถทำการวิจัยไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยปกติได้ตลอดเวลา โดยยึดหลักว่า การสอนนำและการวิจัยตาม ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ สถิติขั้นสูง เหมือนกับการวิจัยทางการศึกษาโดยทั่วไปก็ได้ เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการ แจกแจงความถี่ เป็นต้น

สุวิมล ว่องวาณิช (2554) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นนวัตกรรม ที่บุคคลหลายฝ่ายคาดหวังว่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เพราะการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีหลักการและวิธีการเอื้อต่อการพัฒนาการเรียน การสอน ครูยังคงมีบทบาทเป็นครูปฏิบัติการในห้องเรียนและขณะเดียวกันก็เป็นนักวิจัยที่ทำ หน้าที่ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียนด้วยตนเอง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงเป็น วิธีการที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการนักการศึกษา ครูอาจารย์หรือผู้บริหารใน โรงเรียน มุ่งหวังจะใช้ยุทธวิธีในการพัฒนาศาสตร์ของวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง ทำให้ครู ประจําการที่ทำหน้าที่อยู่ในโรงเรียนมีความเป็นครूमืออาชีพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง กระแสการ เปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีสื่อสารก่อให้เกิดข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทำให้ผู้ที่

เกี่ยวข้องกับ การเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์หรือผู้เรียนต้องปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัย เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ต่อความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา ครูอาจารย์ไม่สามารถ “บอกเล่า” ความรู้ให้กับผู้เรียนได้ “ทั้งหมด” การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันจึงเป็นการเรียนแบบร่วมมือกันระหว่างครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นการเรียนการสอนที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันหาแนวทางการแก้ไขในกรณีที่เกิดปัญหา งานของครูแต่ละวันไม่ได้จบสิ้นตามเวลาเลิกงาน เวลาที่ครูใช้ในการทำงานมิได้มีเพียงแค่การทำหน้าที่ในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังคงใช้เวลาในการทบทวนผลการทำงานของตนเองแต่ละวันว่าสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินตนเองจึงเป็นงานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพครู (สุวิมล ว่องวาณิช, 2554, หน้า 2)

การวิจัยในชั้นเรียนหรือข้อค้นพบในชั้นเรียน เป็นวิธีการหนึ่งที่ครูผู้สอนนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนได้ การวิจัยครูทุกคนจะต้องทำในโรงเรียนจนเกิดวงจร PDCA คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นวิธีการที่ซับซ้อนมาก ใช้สถิติสูงและผู้วิจัยต้องมีความรู้สูงๆ จบปริญญาโทหรือปริญญาเอกมาจึงจะทำได้ ในทางปฏิบัติครูผู้สอนทุกคนสามารถวิจัยระดับชั้นเรียนได้ถ้าได้ศึกษาวิธีการเพิ่มเติมจากเอกสารหรือผู้ปฏิบัติจริง ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนจะต้องทำควบคู่กันไประหว่างการสอนกับการวิจัย หากเก่งสอนแต่ขาดการวิจัย หรือเก่งวิจัยแต่ขาดการจัดการเรียนการสอนไม่ดี ก็เป็นครูนักวิจัยไม่ได้ การจัดการเรียนการสอนครูที่ประสบผลสำเร็จมักจะทำการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนหรือเรียกว่า “ครูนักวิจัย”

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนบางส่วน ไม่สามารถ ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน หรือ คาดคะเนเหตุการณ์ เรื่องที่อ่าน จากการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัด 3. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 4. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน 5. คาดคะเนเหตุการณ์ จากเรื่องที่อ่าน จากสภาพดังกล่าวครูจึงร่วมกันใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ในการแก้ปัญหากับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ด้วยโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น ด้วยหลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ได้ข้อสรุป กำหนด โครงการพัฒนาการ

อ่านด้วยบทร้องเล่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมุ่งหวังว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น แล้วจะสามารถอ่านจับใจความ ได้

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ มีอะไรบ้าง

ความมุ่งหมายการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

ขอบเขตของการดำเนินการ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้การพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 4 คน ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

2. ขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนา คือ การพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น

3. ระยะเวลาการวิจัย

การพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2558 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2558

4. สถานที่ในการดำเนินการ

โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกการอ่านด้วยบทร้องเล่น หมายถึง นวัตกรรมที่ใช้ประกอบการพัฒนาการอ่านเพื่อแก้ปัญหการอ่านจับใจความ ของนักเรียน
2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นสำหรับใช้วัดความรู้ของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ
3. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้
2. นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทยมากขึ้น
3. นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และนำความรู้ไปใช้ในการเรียนชั้นสูงต่อไป

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ เป็นปัญหาที่ควรได้รับการพัฒนา เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
 - 2.1 วงรอบที่ 1
 - 2.2 วงรอบที่ 2
3. เครื่องมือวิจัย
 - 3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
 - 3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากร

2.1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น นำข้อสรุปจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัด

กระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนปีการศึกษา 2558 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ และ
หลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR)
ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) มาวางแผนเพื่อพัฒนาการอ่านด้วยบทร้อง
เล่น ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

2.1.2 การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้อง
เล่น ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ โดยผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะวาง
แผนการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่แต่ละคนได้
นำเสนอสภาพปัญหาและทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น

2.1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ให้กับ
ข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558
หลักสูตร 2 วัน เนื้อหาหลักสูตร คือ วิธีการ ขั้นตอน การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
การพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาโดยที่ (1) สรุปสภาพ
ปัญหา ผลที่ได้จากการประชุม ระดับมัธยมศึกษา, มีการเลือก ประธาน กรรมการ และ
เลขานุการ ดำเนินการ สรุปสภาพปัญหา, จัดลำดับปัญหา, ช่วยกันกำหนดเป้าหมาย
ที่ต้องการสำเร็จในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหา, จัดทำโครงการหรือกิจกรรม, จัดทำ
แผนปฏิบัติการสำหรับโครงการหรือกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เสนอเข้าในแผนปฏิบัติการ
ประจำปี ของโรงเรียนต่อไป (2) จัดลำดับปัญหา จากการประชุมได้ข้อสรุป คือ การ
แก้ปัญหาที่เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอันดับแรก โดยระดับประถมศึกษา
ป.1-3 พบปัญหาการอ่านจับใจความ (3) ช่วยกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการสำเร็จในการ
แก้ปัญหาแต่ละปัญหา การพัฒนาเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตาม
แนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการ
เหมือนกับการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัว เจาะลึกเข้าไปแบบเกลียวสวน
โดยในแต่ละรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การ
สังเกตการณ์ (Observation) การสะท้อนกลับ Reflection) ผลการปฏิบัติการดำเนินงาน
ตามวงจรการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการ
ดำเนินการปฏิบัติไว้ 2 วนรอบ (4) จัดทำโครงการหรือกิจกรรม จากการประชุม

เชิงปฏิบัติการ สรุปได้โครงการแบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้ ระดับประถมศึกษา ป.1-3
การพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น เพื่อปัญหาการอ่านจับใจความ

2.1.4 การศึกษาดูงาน

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้
กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ให้กับข้าราชการครู
และบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม - 1 เมษายน 2558 นั้น เมื่อได้
ดำเนินการไประยะหนึ่ง และจากการนิเทศติดตามของคณะวิทยากรที่ให้ความรู้ในการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการ คณะผู้ร่วมวิจัยได้มีมติร่วมกันว่าควรมีการศึกษาดูงาน เพื่อให้แต่ละ
ระดับชั้น สามารถพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้
เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยขอเข้าศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์

2.2 การวิจัย

โครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น เพื่อปัญหาการอ่านจับใจความของ
นักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิด
ของ Kemmis & McTaggart (1988) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการเหมือนกับการ
ดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัว เจาะลึกเข้าไปแบบเกลียวสวน โดยในแต่ละ
รอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกต
(Observation) การสะท้อนกลับ (Reflection) ผลการปฏิบัติการดำเนินงานตามวงจรการ
วิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการดำเนินการปฏิบัติไว้
2 วงรอบ ซึ่งแต่ละรอบกิจกรรม มีดังนี้

2.2.1 วงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่าน
ด้วยบทร้องเล่นนำข้อสรุปจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่าน เพื่อแก้ปัญหา
การอ่านจับใจความ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนใน
โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ด้วยหลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
(Participation Action Research : PAR) มาวางแผนเพื่อพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น

1.2 ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนา

เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการอ่านและการหาแนวทางการพัฒนา โดยผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะวางแผนการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น เพื่อแก้ปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียน ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยการให้แต่ละคนได้นำเสนอสภาพปัญหาและทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น เป็นการประชุมครั้งเดียวได้ทราบผล

1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์
ข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558
หลักสูตร 2 วัน เนื้อหาหลักสูตร คือ วิธีการ ขั้นตอน การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
การพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่า ในแต่ละปีการศึกษา หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนไปแล้ว พบว่านักเรียนมีปัญหาการอ่านจับใจความ จึงร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาและเป้าหมายที่ต้องการความสำเร็จ ทำวิจัยในระดับสายชั้น ด้วยโครงการหรือกิจกรรม เสนอเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาโดยการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น การพัฒนาเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988)

1.3.2 ผู้วิจัยร่วมกันจัดทำร่างแบบประเมินผลการอ่านด้วยบทร้องเล่น ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้และกำหนดแนวทางการประเมิน โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 178-180) โดยพิจารณาด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานจริง ความเหมาะสม ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล และผลที่เกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติการสอน

1.3.3 ผู้วิจัยร่วมกันตรวจสอบโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ เป็นการตรวจสอบ ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมิน และนำไปใช้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องและมอบหมายงานให้ผู้ร่วมวิจัยรับผิดชอบตามกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

การนำกิจกรรมในโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น ไปสู่การ

ปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของกิจกรรมในการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น

2.2 การจัดทีมงานในแต่ละระดับสายชั้น

2.3 ปฏิบัติการตามกิจกรรมในแผนพัฒนา

ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation)

จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลง มากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินการในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดรูปแบบและวิธีการ

3.2 การนำเสนอรายงาน

3.3 การประเมินผลงานที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

เป็นการนำเอาผลการสังเกตและผลการประเมินการปฏิบัติงานมาร่วมพิจารณาเกี่ยวกับ

4.1 การบรรลุผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น

4.2 การบรรลุผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น

4.3 การบรรลุผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น

เพื่อสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข โดยการสังเคราะห์ความรู้ การนำเสนอรายงาน และประเมินสรุปผล

หลังจากดำเนินการสะท้อนผลในรอบที่ 1 แล้วผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาจุดบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขในวงรอบที่ 2 ต่อไป

2.2.2 วงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 ปรับปรุงแผน (Re-Planning)

เป็นการปรับปรุงพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น ที่ใช้ในวงรอบที่ 1

ที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 2 ลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Action)

ผู้วิจัยร่วมกันปฏิบัติตามแผนที่ได้ปรับปรุงแล้ว

ขั้นที่ 3 สังเกตและประเมินผล (Re-Observation)

ผู้วิจัยพิจารณาร่วมกันประเมินกิจกรรมที่ปฏิบัติตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-Reflection)

ผู้วิจัยร่วมกันพิจารณาการบรรลุผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์/เป้าหมาย / ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

3. เครื่องมือวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

3.1.1 แบบฝึกการอ่านด้วยบทร้องเล่น

3.1.2 แบบประเมินผลการอ่านด้วยบทร้องเล่น

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

3.2.2 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545 : 8-9)

3.2.3 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

3.2.4 ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.5 กำหนดโครงสร้างการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น และ แบบประเมินผลการอ่านด้วยบทร้องเล่น

3.2.6 สร้างแบบฝึกการอ่านด้วยบทร้องเล่นและแบบประเมินผลการอ่านด้วยบทร้องเล่น

3.2.7 นำแบบฝึกการอ่านด้วยบทร้องเล่นและแบบประเมินผลการอ่านด้วยบทร้องเล่น ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ปีการศึกษา 2558

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ร่วมกันติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติกรวิจัยในแต่ละรอบ ดังนี้

- 4.1 สังเกตการฝึกการอ่านด้วยบทร้องเล่น
- 4.2 การนิเทศ แนะนำ ให้กำลังใจ นักเรียนที่ฝึกปฏิบัติ
- 4.3 ประเมินผลการอ่านด้วยด้วยบทร้องเล่น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียนที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ ที่ได้รับการพัฒนา โดยใช้สถิติพื้นฐาน กำหนดผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่น ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research: PAR) ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนที่ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยในวงรอบที่ 1

- 1.1 การวางแผน
- 1.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ
- 1.3 การสังเกตและการประเมินผล
- 1.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

2. ผลการวิจัยในวงรอบที่ 2

- 2.1 ปรับปรุงแผน
- 2.2 ลงมือปฏิบัติตามแผน
- 2.3 สังเกตและประเมินผล
- 2.4 สะท้อนผลการปฏิบัติ

3. ผลการประเมินการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ

ผลการวิจัยในวงรอบที่ 1

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการร่วมกันในกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมายในการพัฒนา และวิธีการพัฒนา โดยวิธีการที่ผู้วิจัย ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา จากสภาพและปัญหาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ ด้วยการสนทนากลุ่ม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ได้มาซึ่งโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทร้องเล่นเข้าสู่แผนปฏิบัติการ

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีนักเรียนจำนวน 4 คน ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันแก้ปัญหาด้วยการทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาการอ่านด้วยบัตรร้องเล่น ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 เพื่อแก้ปัญหาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ ให้กับนักเรียน จำนวน 4 คน

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

จากการพัฒนาการอ่านด้วยบัตรร้องเล่นเพื่อแก้ปัญหานักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ จำนวน 4 คน ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 พบว่า นักเรียนจำนวน 3 คน มีพัฒนาการ สามารถอ่านได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ยังเหลือนักเรียน อีก 1 คน ที่ต้องได้รับการพัฒนาในครั้งต่อไป

4. ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

ผู้วิจัยได้ร่วมกันวิเคราะห์ผลที่ได้จากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 มีนักเรียนที่รับการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกการอ่านด้วยบัตรร้องเล่น สามารถอ่านได้ตามที่กำหนด แต่ยังมีนักเรียนที่ยังต้องการ การพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกการอ่านด้วยบัตรร้องเล่น เพิ่มเติม จึงให้มีการดำเนินการพัฒนาการอ่านด้วยบัตรร้องเล่นกับนักเรียนที่ยังไม่สามารถอ่านได้ เป็นครั้งที่ 2

ผลการวิจัยในวงรอบที่ 2

1. ขั้นปรับปรุงแผน (Re-Planning)

การวางแผนในการวิจัยรอบที่ 2 นี้ เป็นการร่วมกันปรับปรุงแบบฝึกการอ่านด้วยบัตรร้องเล่น ทั้งในเรื่องของรูปแบบและวิธีการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบที่เน้นการพัฒนาการอ่าน การเสริมแรงจูงใจ ในระหว่างการพัฒนา

2. ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Planning)

จากการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกการอ่านด้วยบัตรร้องเล่นในวงรอบที่ 2

ระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม – 11 กันยายน 2558 หลังจกมีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบที่เน้นการพัฒนาการอ่าน การเสริมแรงจูงใจ ในระหว่างการพัฒนาอย่างใกล้ชิด

3. ขั้นสังเกตและประเมินผล (Re-Observation)

นักเรียน จำนวน 1 คน ที่ได้เข้ารับการพัฒนาในรอบที่ 2 มีพัฒนาการสามารถอ่านได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-Reflection)

ผลจากการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทรื่องเล่น ที่ผู้วิจัยร่วมกันปรับปรุงขึ้นและนำเข้าสู่การวิจัยในรอบที่ 2 นั้น จากการสะท้อนผลการดำเนินงาน พบข้อมูลที่แสดงถึงการบรรลุผลตามโครงการ

ผลการประเมินการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกการอ่านด้วยบทรื่องเล่น เพื่อแก้ปัญหาการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการอ่านจับใจความ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีนักเรียนจำนวน 4 คน มีปัญหาการอ่านจับใจความ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research: PAR) ด้วยโครงการพัฒนาการอ่านด้วยบทรื่องเล่นให้กับนักเรียน จำนวน 4 คน จากการดำเนินการพบว่า นักเรียน จำนวน 4 คน มีพัฒนาการสามารถอ่านได้ ตามเกณฑ์ที่กำหนด

โครงการระดับประถมศึกษา สายชั้น ป.4-6
ปัญหาการมีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์
แตกต่างกัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีการกำหนดให้ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 1 มาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และในมาตรา 8 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการ 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง หมวด 4 มาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญ ในเรื่องความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และโครงงาน ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และทักษะการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะการคิดที่เป็นกระบวนการ การจัดการเมื่อเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกฝนและปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น มีนิสัยรักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

(ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 8-25)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทด้าน การศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย ได้กล่าวถึงครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้ ดังต่อไปนี้มาตรา 24(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รวมทั้งสามารถใช้การ วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจาก สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้เห็นว่า พ.ร.บ. การศึกษาฉบับนี้ให้ความสำคัญในการ กระบวนการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยตนเองซึ่ง การวิจัยเป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต การปฏิบัติจริงของ ครูมีใช้แยกส่วนจากการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น การวิจัยและพัฒนา การเรียนการ สอนจึงเกิดขึ้นพร้อมกันในการปฏิบัติงานการเรียนการสอนตามปกติของครู

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบของปัญหาที่ เกิดขึ้น จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดการเรียนรู้หรือเป็นข้อค้นพบที่ เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้การวิจัยในชั้นเรียน กับการเรียนการสอนถือว่าเป็นเรื่อง เดียวกัน กล่าวคือ ครู สามารถทำการวิจัยไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยปกติได้ตลอดเวลา โดยยึดหลักว่า การสอนนำและการวิจัยตาม ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ สถิติขั้นสูง เหมือนกับการวิจัยทางการศึกษาโดยทั่วไปก็ได้ เช่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการ แจกแจงความถี่ เป็นต้น

สุกิมล ว่องวาณิช (2554) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เป็นนวัตกรรม ที่บุคคลหลายฝ่ายคาดหวังว่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เพราะการวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่มีหลักการและวิธีการเอื้อต่อการพัฒนาการเรียน การสอน ครูยังคงมีบทบาทเป็นครูปฏิบัติการในห้องเรียนและขณะเดียวกันก็เป็นนักวิจัยที่ทำ หน้าที่ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาในห้องเรียนด้วยตนเอง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนจึงเป็น วิธีการที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการนักการศึกษา ครูอาจารย์หรือผู้บริหารใน โรงเรียน มุ่งหวังจะใช้ยุทธวิธีในการพัฒนาศาสตร์ของวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง ทำให้ครู ประจําการที่ทำหน้าที่อยู่ในโรงเรียนมีความเป็นครูมืออาชีพมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง กระแสการ

เปลี่ยนแปลงของสังคมโลกทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสื่อสารก่อให้เกิดข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นครูอาจารย์หรือผู้เรียนต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคสมัย เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ ต่อความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา ครูอาจารย์ไม่สามารถ “บอกเล่า” ความรู้ให้กับผู้เรียนได้ “ทั้งหมด” การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันจึงเป็นการเรียนแบบร่วมมือกันระหว่างครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นการเรียนการสอนที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันหาแนวทางการแก้ไขในกรณีที่เกิดปัญหา งานของครูแต่ละวันไม่ได้จบสิ้นตามเวลาเลิกงาน เวลาที่ครูใช้ในการทำงานมิได้มีเพียงแค่การทำหน้าที่ในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังต้องใช้เวลาในการทบทวนผลการทำงานของตนเองแต่ละวันว่าสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินตนเองจึงเป็นงานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพครู (สุวิมล ว่องวาณิช, 2554, หน้า 2)

การวิจัยในชั้นเรียนหรือข้อค้นพบในชั้นเรียน เป็นวิธีการหนึ่งที่ครูผู้สอนนำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนได้ การวิจัยครูทุกคนจะต้องทำในโรงเรียนจนเกิดวงจร PDCA คนส่วนใหญ่เข้าใจว่าเป็นวิธีการที่ซับซ้อนมาก ใช้สถิติสูงและผู้วิจัยต้องมีความรู้สูงๆ จบปริญญาโทหรือปริญญาเอกมาจึงจะทำได้ ในทางปฏิบัติครูผู้สอนทุกคนสามารถวิจัยระดับชั้นเรียนได้ถ้าได้ศึกษาวิธีการเพิ่มเติมจากเอกสารหรือผู้ปฏิบัติจริง ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนจะต้องทำควบคู่กันไประหว่างการสอนกับการวิจัย หากเก่งสอนแต่ขาดการวิจัย หรือเก่งวิจัยแต่ขาดการจัดการเรียนการสอนไม่ดี ก็เป็นครูนักวิจัยไม่ได้ การจัดการเรียนการสอนครูที่ประสบผลสำเร็จมักจะทำการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนหรือเรียกว่า “ครูนักวิจัย”

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 7 คน จากนักเรียน 26 คน มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และคำศัพท์แตกต่างกัน เป็นปัญหาที่ควรได้รับการพัฒนา คณะครูผู้สอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จึงระดมความคิด เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการอ่านสะกดคำของนักเรียนและร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการมีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกันของนักเรียน ด้วยหลักการแนวคิดการวิจัย

ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ได้ข้อสรุป กำหนด ทำโครงการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมุ่งหวังว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านสะกดคำ แล้วจะสามารถอ่านสะกดคำ ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ มีอะไรบ้าง

ความมุ่งหมายการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีความมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

ขอบเขตของการดำเนินการ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้การพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการอ่าน โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

2. ขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนา คือ พัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน
สะกดคำ

3. ระยะเวลาการวิจัย

การพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ตั้งแต่
วันที่ 1 มิถุนายน 2558 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2558

4. สถานที่ในการดำเนินการ

โรงเรียนดงพญาสงคราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

หมายถึง นวัตกรรมที่สามารถใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยที่เรียกว่าใบความรู้ กิจกรรม และมีแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สามารถตรวจคำตอบได้ด้วยตนเองจากคำตอบเฉลย ประกอบด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 5 ชุด ได้แก่

- 1.1 ชุดที่ 1 มาตราตัวสะกด แม่กก
- 1.2 ชุดที่ 2 มาตราตัวสะกด แม่กด
- 1.3 ชุดที่ 3 มาตราตัวสะกด แม่กบ
- 1.4 ชุดที่ 4 มาตราตัวสะกด แม่กม
- 1.5 ชุดที่ 5 มาตราตัวสะกด แม่กง

2. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้นสำหรับใช้วัดความรู้ของนักเรียน
จำนวน 10 ข้อ

3. นักเรียน

หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 7 คน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีทักษะการอ่านสะกดคำ ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาไทยมากขึ้น

นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และนำความรู้ไปใช้ในการเรียนชั้นสูงต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน เป็นปัญหาที่ควรได้รับการพัฒนา เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
 - 2.1 วงรอบที่ 1
 - 2.2 วงรอบที่ 2
3. เครื่องมือวิจัย
 - 3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
 - 3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากร

2.1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ นำข้อสรุปจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านสะกดคำ

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียน ปีการศึกษา 2558 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ และหลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) มาวางแผนเพื่อพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

2.1.2 การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ โดยผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะวางแผนพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่แต่ละคนได้นำเสนอสภาพปัญหาและทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น

2.1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558 หลักสูตร 2 วัน เนื้อหาหลักสูตร คือ วิธีการ ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาโดยที่ (1) สรุปสภาพปัญหา ผลที่ได้จากการประชุม ระดับมัธยมศึกษา, มีการเลือก ประธาน กรรมการ และเลขานุการ ดำเนินการ สรุปสภาพปัญหา, จัดลำดับปัญหา, ช่วยกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการสำเร็จในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหา, จัดทำโครงการหรือกิจกรรม, จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับโครงการหรือกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เสนอเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียนต่อไป (2) จัดลำดับปัญหา จากการประชุมได้ข้อสรุป คือ การแก้ปัญหาที่เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอันดับแรก โดยระดับประถมศึกษา ป.4-6 พบปัญหานักเรียนมีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียน (3) ช่วยกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการสำเร็จในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหา การพัฒนาเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการเหมือนกับการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัวเองจะลึกเข้าไปแบบเกลียวสว่าน โดยในแต่ละรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning)

การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) การสะท้อนกลับ Reflection) ผลการปฏิบัติการดำเนินงานตามวงจรการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการดำเนินการปฏิบัติไว้ 2 วงรอบ (4) จัดทำโครงการหรือกิจกรรมจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้โครงการแบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้ ระดับประถมศึกษา ป.4-6 โครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ เพื่อแก้ปัญหา นักเรียนมีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน

2.1.4 การศึกษาดูงาน

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558 นั้น เมื่อได้ดำเนินการไประยะหนึ่ง และจากการนิเทศติดตามของคณะวิทยากรที่ให้ความรู้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ คณะผู้ร่วมวิจัยได้มีมติร่วมกันว่าควรมีการศึกษาดูงาน เพื่อให้แต่ละระดับชั้น สามารถพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยขอเข้าศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์

2.2 การวิจัย

โครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ เพื่อแก้ปัญหา นักเรียนมีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการเหมือนกับการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัว จะเคลื่อนเข้าไปแบบเกลียวสว่าน โดยในแต่ละรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกต (Observation) การสะท้อนกลับ (Reflection) ผลการปฏิบัติการดำเนินงานตามวงจรการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการดำเนินการปฏิบัติไว้ 2 วงรอบ ซึ่งแต่ละรอบกิจกรรม มีดังนี้

2.2.1 วงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

นำข้อสรุปจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่าน เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนมีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน ของนักเรียนในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ด้วยหลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) มาวางแผนเพื่อพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

1.2 ศักยภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนา

เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการอ่านและการหาแนวทางการพัฒนา โดยผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะวางแผนพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนมีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน ของนักเรียนในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยการให้แต่ละคนได้นำเสนอสภาพปัญหาและทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น เป็นการประชุมครั้งเดียวได้ทราบผล

1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

ข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558 หลักสูตร 2 วัน เนื้อหาหลักสูตร คือ วิธีการ ขั้นตอน การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่า ในแต่ละปี การศึกษา หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนไปแล้ว พบว่ามีนักเรียนบางคนมีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน จึงร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา และเป้าหมายที่ต้องการความสำเร็จ ทำวิจัยในระดับสายชั้น ด้วยโครงการหรือกิจกรรม เสนอเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาโดยการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ การพัฒนาเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988)

1.3.2 ผู้วิจัยร่วมกันจัดทำร่างแบบประเมินผลการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วย ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้และกำหนดแนวทางการประเมิน โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2550: 178-180) โดยพิจารณาด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานจริง ความเหมาะสม ความถูกต้องและความ

นำเชื่อถือของข้อมูล และผลที่เกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติการสอน

1.3.3 ผู้วิจัยร่วมกันตรวจสอบโครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ เป็นการตรวจสอบ ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมิน และนำไปใช้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องและมอบหมายงานให้ผู้ร่วมวิจัยรับผิดชอบตามกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

การนำกิจกรรมในโครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ไปสู่การปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของกิจกรรมในโครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

2.2 การจัดทีมงานในแต่ละระดับสายชั้น

2.3 ปฏิบัติการตามกิจกรรมในแผนพัฒนา

ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation)

จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลง มากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินการในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดรูปแบบและวิธีการ

3.2 การนำเสนอรายงาน

3.3 การประเมินผลงานที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

เป็นการนำเอาผลการสังเกตและผลการประเมินการปฏิบัติงาน มาร่วมพิจารณาเกี่ยวกับ

4.1 การบรรลุผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

4.2 การบรรลุผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

4.3 การบรรลุผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของ

โครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

เพื่อสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข โดยการสังเคราะห์ความรู้ การนำเสนอรายงาน และประเมินสรุปผล หลังจากดำเนินการสะท้อนผลในรอบที่ 1 แล้วผู้เกี่ยวข้องร่วมกัน พิจารณาจุดบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขในวงรอบที่ 2 ต่อไป

2.2.2 วงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 ปรับปรุงแผน (Re-Planning)

เป็นการปรับปรุงพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ที่ใช้ในวงรอบที่ 1 ที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 2 ลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Action)

ผู้วิจัยร่วมกันปฏิบัติตามแผนที่ได้ปรับปรุงแล้ว

ขั้นที่ 3 สังเกตและประเมินผล (Re-Observation)

ผู้วิจัยพิจารณาร่วมกันประเมินกิจกรรมที่ปฏิบัติตามแผนที่ปรับปรุงแล้ว

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-Reflection)

ผู้วิจัยร่วมกันพิจารณาการบรรลุผลการดำเนินงานตาม วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

3. เครื่องมือวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

3.1.1 แบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

3.1.2 แบบประเมินผลการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

3.2.2 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545 : 8-9)

3.2.3 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

3.2.4 ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.5 กำหนดโครงสร้างการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ และ แบบประเมินผลการทำงานด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

3.2.6 สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำและ แบบประเมินผลการทำงานด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

3.2.7 นำแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ และ แบบประเมินผลการทำงานด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและ คำศัพท์แตกต่างกัน โรงเรียนดงพญาสงคราม ปีการศึกษา 2558

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ร่วมกันติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติการวิจัยในแต่ละรอบ ดังนี้

4.1 สังเกตการฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

4.2 การนิเทศ แนะนำ ให้กำลังใจ นักเรียนที่ฝึกปฏิบัติ

4.3 ประเมินผลการทำงานด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล นักเรียนที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน ที่ได้รับการพัฒนา โดยใช้สถิติพื้นฐาน กำหนดผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research: PAR) ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนที่ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยในวงรอบที่ 1

- 1.1 การวางแผน
- 1.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ
- 1.3 การสังเกตและการประเมินผล
- 1.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

2. ผลการวิจัยในวงรอบที่ 2

- 2.1 ปรับปรุงแผน
- 2.2 ลงมือปฏิบัติตามแผน
- 2.3 สังเกตและประเมินผล
- 2.4 สะท้อนผลการปฏิบัติ

3. ผลการประเมินการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน

ผลการวิจัยในวงรอบที่ 1

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการร่วมกันในกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมายในการพัฒนา และวิธีการพัฒนา โดยวิธีการที่ผู้วิจัย ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา จากสภาพและปัญหาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้วยการสนทนากลุ่ม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ได้มา

ซึ่งโครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ เข้าสู่แผนปฏิบัติการ

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่ามีนักเรียนจำนวน 7 คน ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันแก้ปัญหาด้วยการทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 เพื่อแก้ปัญหาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน ให้กับนักเรียน จำนวน 7 คน

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

จากการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ เพื่อแก้ปัญหา นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน จำนวน 7 คน ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 พบว่า นักเรียนจำนวน 4 คน มีพัฒนาการ สามารถอ่านได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ยังเหลือ นักเรียน อีก 3 คน ที่ต้องได้รับการพัฒนาในครั้งต่อไป

4. ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

ผู้วิจัยได้ร่วมกันวิเคราะห์ผลที่ได้จากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 มีนักเรียนที่รับการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ สามารถอ่านได้ตามที่กำหนด แต่ยังมีนักเรียนที่ยังต้องการ การพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ เพิ่มเติม จึงให้มีการดำเนินการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ กับ นักเรียนที่ยังไม่สามารถอ่านได้ เป็นครั้งที่ 2

ผลการวิจัยในวงรอบที่ 2

1. ขั้นปรับปรุงแผน (Re-Planning)

การวางแผนในการวิจัยรอบที่ 2 นี้ เป็นการร่วมกันปรับปรุงแบบฝึกทักษะ การอ่านสะกดคำ ทั้งในเรื่องของรูปแบบและวิธีการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบ ที่เน้นการพัฒนาการอ่าน การเสริมแรงจิตใจ ในระหว่างการพัฒนา

2. ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Planning)

จากการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำในวงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม – 11 กันยายน 2558 หลังจกมีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการ ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบที่เน้นการพัฒนาการอ่าน การเสริมแรงจิตใจ ในระหว่าง การพัฒนาอย่างใกล้ชิด

3. ขั้นสังเกตและประเมินผล (Re-Observation)

นักเรียน จำนวน 3 คน ที่ได้เข้ารับการพัฒนาในรอบที่ 2 มีพัฒนาการ สามารถอ่านได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-Reflection)

ผลจากการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ พัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ ที่ผู้วิจัยร่วมกันปรับปรุงขึ้นและนำเข้าสู่ การวิจัยในวงรอบที่ 2 นั้น จากการสะท้อนผลการดำเนินงาน พบข้อมูลที่แสดงถึงการ บรรลุผลตามโครงการ

**ผลการประเมินการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำ
เพื่อแก้ปัญหานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำ
ที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน**

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีนักเรียนจำนวน 7 คน มีพื้นฐานการอ่านสะกดคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและคำศัพท์แตกต่างกัน เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research: PAR) ด้วยโครงการพัฒนาการอ่านด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านสะกดคำให้กับนักเรียน จำนวน 7 คน จากการดำเนินการ พบว่า นักเรียนจำนวน 7 คน มีพัฒนาการสามารถอ่านได้ ตามเกณฑ์ที่กำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

โครงการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มีการกำหนดให้ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 1 มาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และในมาตรา 8 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการ 3 ประการ คือ เป็นการศึกษาดลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง หมวด 4 มาตรา 22 มาตรา 23 และมาตรา 24 กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญ ในเรื่องความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และโครงการ ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และทักษะการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะการคิดที่เป็นกระบวนการ การจัดการเมื่อเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกฝนและปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น มีนิสัยรักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา มีการประสานความร่วมมือมือกับผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา, 2542, หน้า 8-25)

สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและวิทยาการทางด้านต่างๆ เจริญก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาของชาติให้เหมาะสมสอดคล้องกันกับความเปลี่ยนแปลง รัฐบาลจึงได้ประกาศนโยบายอย่างชัดเจน ที่มุ่งใช้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษา วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กในวัยประถมศึกษาเป็นการขยายการเรียนรู้ และความเข้าใจ ธรรมชาติที่อยู่รอบข้าง โดยเริ่มจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวออกไป รู้จักวิธีกำหนดประเด็นปัญหา และสามารถพัฒนาวิธีสังเกต รวบรวมข้อมูลเปรียบเทียบ และวิเคราะห์แนวทางที่จะเข้าใจ สาเหตุแห่งปัญหา ตลอดจนการแสวงหาวิธีการที่จะแก้ไข ซึ่งนำไปสู่การรู้จักนำเอา กระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาเป็นแนวปฏิบัติ เพื่อให้ได้คำตอบที่ต้องการ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดความสำคัญในการให้ผู้เรียนมีทักษะการ เรียนรู้ในการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น ได้รับข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีสื่อสาร ส่งเสริมจิตใจที่อยากรู้ อยากรู้อยากเห็นและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล โดยเฉพาะการ เรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ต้องให้ผู้เรียนเกิดทั้งความรู้ ทักษะและเจตคติด้านวิทยาศาสตร์ รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน และวิทยาศาสตร์ถือว่าความสำคัญในสังคมปัจจุบันและอนาคต เพราะวิทยาศาสตร์เกี่ยวข้องกับชีวิตทุกชีวิต ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ช่วยให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีและตัวเทคโนโลยีเองก็มีส่วน สำคัญในการค้นคว้าความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นมากขึ้นอย่างไม่สิ้นสุด วิทยาศาสตร์ ทำให้คนเราพัฒนาวิธีคิด และมีทักษะสำคัญในการค้นคว้า หาความรู้ สามารถแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบซึ่งถือได้ว่าวิทยาศาสตร์เป็นวัฒนธรรมของโลกสมัยใหม่ ซึ่งเป็นสังคมแห่ง ความรู้ (Knowledge Based Society) ฉะนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้รู้ วิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy for All) (กรมวิชาการ . 2545 : ก 1-2)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง วิธีการหนึ่งที่จะให้ผู้เรียนมีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง คือ การทำโครงการวิทยาศาสตร์เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิทยาศาสตร์ประเภทหนึ่ง กิจกรรมนี้จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Process Skills) และเจตคติทาง วิทยาศาสตร์ (Scientific Attitude) นอกจากนี้การทำโครงการวิทยาศาสตร์ยังช่วยให้ผู้เรียน

มีโอกาสพัฒนาความอดทน ความเชื่อมั่นในตนเองและเป็นการช่วยให้ผู้เรียนนำวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ไขปัญหาต่างๆ เพื่อให้ประสบสำเร็จในการดำรงชีวิต

(พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. 2549 : 56)

การจัดกิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เพราะนักศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง เริ่มตั้งแต่การคิดปัญหาที่ตนเองสนใจและอยากรู้คำตอบเกี่ยวกับสิ่งนั้น จึงได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจจากเรื่องต่างๆ ที่ได้เรียนมา ใช้กระบวนการและทักษะต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโครงการวิทยาศาสตร์ ลัดดา ภูเกียรติ (ลัดดา ภูเกียรติ . 2549 : 89) กล่าวว่า “โครงการวิทยาศาสตร์เป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนได้จริง เป็นไปตามธรรมชาติและศักยภาพของแต่ละคน เนื่องจากต้องเน้นให้นักศึกษาคิดเอง ทำเอง และแก้ปัญหาเอง เริ่มตั้งแต่การคิดหาปัญหาที่นักศึกษาสนใจที่จะศึกษา จากนั้นก็วางแผนแก้ปัญหา ศึกษาข้อมูล ลงมือปฏิบัติ รวบรวมข้อมูล บันทึกผลการทดลอง แปลผลและสรุปผล”

จากสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีนักเรียนบางส่วน ไม่สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสายชั้นมัธยมศึกษา ได้ระดมความคิด เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนา โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ด้วยหลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ได้ข้อสรุป กำหนดทำโครงการพัฒนาทักษะการคิดด้วยกิจกรรมโครงการ โดยมุ่งหวังว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับ พัฒนาตนเองให้มีความมั่นใจในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ และสามารถศึกษาเรื่องที่ตนเองสนใจ ด้วยกิจกรรมโครงการได้

คำถามการวิจัย

1. สภาพและปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ เป็นอย่างไร

2. แนวทางการพัฒนาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ มีอะไรบ้าง

ความมุ่งหมายการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

ขอบเขตของการดำเนินการ

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้การพัฒนาคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1

2. ขอบเขตเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนา คือ การพัฒนาคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ

3. ระยะเวลาการวิจัย

การพัฒนาคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2558 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2558

4. สถานที่ในการดำเนินการ

โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน หมายถึง กระบวนการวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและปัญหาการคิดอย่างเป็นระบบ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 บางส่วน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ

แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน หมายถึง แบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ประเมินการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและการคิดอย่างเป็นระบบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน

พฤติกรรมของนักเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้โดยการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงานใน 2 ด้าน คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น และความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อศึกษาเรื่องที่ตนเองสนใจ ด้วยหลักกิจกรรมโครงงาน

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและการคิดอย่างเป็นระบบ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ อำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนมีองค์ความรู้ในหลักการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน
2. นักเรียนมีความมั่นใจในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นเพิ่มขึ้น
3. นักเรียนสามารถใช้หลักการคิดอย่างเป็นระบบในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนผู้วิจัยดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย
 - 2.1 วงรอบที่ 1
 - 2.2 วงรอบที่ 2
3. เครื่องมือวิจัย
 - 3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
 - 3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนปีการศึกษา 2558 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากร

2.1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ นำข้อสรุปจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการ

คิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนปีการศึกษา 2558 ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์และหลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) มาวางแผนเพื่อพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์

2.1.2 การศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน ในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ โดยผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะวางแผนการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่แต่ละคนได้นำเสนอสภาพปัญหาและทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น

2.1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม - 1 เมษายน 2558 หลักสูตร 2 วัน เนื้อหาหลักสูตร คือ วิธีการ ขั้นตอน การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กำหนดเป้าหมายในการแก้ปัญหาโดยที่ (1) สรุปสภาพปัญหาผลที่ได้จากการประชุม ระดับมัธยมศึกษา, มีการเลือก ประชาน กรรมการและเลขานุการ ดำเนินการ สรุปสภาพปัญหา, จัดลำดับปัญหา, ช่วยกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการสำเร็จในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหา, จัดทำโครงการหรือกิจกรรม, จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับโครงการหรือกิจกรรมแต่ละกิจกรรม เสนอเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียนต่อไป (2) จัดลำดับปัญหา จากการประชุมได้ข้อสรุป คือ การแก้ปัญหาที่เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นอันดับแรก โดยระดับมัธยมศึกษา พบปัญหาการขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียน (3) ช่วยกันกำหนดเป้าหมายที่ต้องการสำเร็จในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหา การพัฒนาเป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการเหมือนกับการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัว เจาะลึกเข้าไปแบบเกลียวสวนวน โดยในแต่ละรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action)

การสังเกตการณ์ (Observation) การสะท้อนกลับ Reflection) ผลการปฏิบัติการดำเนินงานตามวงจรการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการดำเนินการปฏิบัติไว้ 2 วงรอบ (4) จัดทำโครงการหรือกิจกรรม จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้โครงการแบ่งตามระดับชั้นได้ดังนี้ ระดับ มัธยมศึกษา โครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการงาน เพื่อแก้ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

2.1.4 การศึกษาดูงานจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนดงพญาองครักษ์ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558 นั้น เมื่อได้ดำเนินการไประยะหนึ่ง และจากการนิเทศติดตามของคณะวิทยากรที่ให้ความรู้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ คณะผู้ร่วมวิจัยได้มีมติร่วมกันว่าควรมีการศึกษาดูงาน เพื่อให้แต่ละระดับชั้น สามารถพัฒนาภาวะผู้นำครูในการใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยขอเข้าศึกษาดูงานที่โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์

2.2 การวิจัย

การพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการงานเพื่อปัญหาการขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า การวิจัยปฏิบัติการเหมือนกับการดำเนินงานในลักษณะของการหมุนรอบตัว เจาะลึกเข้าไปแบบเกลียวสวน โดยในแต่ละรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกต (Observation) การสะท้อนกลับ (Reflection) ผลการปฏิบัติการดำเนินงานตามวงจรการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดการดำเนินการปฏิบัติไว้ 2 วงรอบ ซึ่งแต่ละรอบกิจกรรม มีดังนี้

2.2.1 วงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

การคิดอย่างเป็นระบบและการศึกษาเรียนรู้ด้วยกิจกรรมโครงการ นำข้อสรุปจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ และการศึกษาเรียนรู้ด้วยกิจกรรมโครงการ เพื่อแก้ปัญหาคาดความมั่นใจในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนของนักเรียนในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ด้วยหลักการแนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) มาวางแผนเพื่อพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ

1.2 ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาเป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและการหาแนวทางการพัฒนา โดยผู้วิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะวางแผนการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ เพื่อแก้ปัญหาคาดความมั่นใจในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนในโรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ โดยใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยการให้แต่ละคนได้นำเสนอสภาพปัญหาและทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น เป็นการประชุมครั้งเดียว ได้ทราบผล

1.3 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์
ข้าราชการครูและบุคลากรที่ทำการสอน ในระหว่างวันที่ 31 มีนาคม – 1 เมษายน 2558
หลักสูตร 2 วัน เนื้อหาหลักสูตร คือ วิธีการ ขั้นตอน การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
การพัฒนาภาวะผู้นำครู กระบวนการวิจัย และการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยดำเนินการ ดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่า ในแต่ละปีการศึกษา หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนไปแล้วจะมีนักเรียนบางคนยังขาดความมั่นใจในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่ไม่สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนได้ จึงร่วมกันกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา และเป้าหมายที่ต้องการความสำเร็จ ทำวิจัยในระดับสายชั้นด้วยโครงการหรือกิจกรรม เสนอเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปี ของโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา พบปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาโดยการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ การพัฒนาเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988)

1.3.2 ผู้วิจัยร่วมกันจัดทำร่างแบบประเมินผลการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน ในโรงเรียนดงพญาองครักษ์ ซึ่งประกอบด้วยตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และกำหนดแนวทางการประเมิน โดยประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินของ คิริชัย กาญจนวาสิ (2550: 178–180) โดยพิจารณาด้านความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานจริง ความเหมาะสม ความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล และผลที่เกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติการสอน

1.3.3 ผู้วิจัยร่วมกันตรวจสอบโครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน ในโรงเรียนดงพญาองครักษ์ เป็นการตรวจสอบ ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมิน และนำไปใช้โดยผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องและมอบหมายงานให้ผู้ร่วมวิจัยรับผิดชอบตามกลุ่มงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนปฏิบัติการประจำปี

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

การนำกิจกรรมในโครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน ไปสู่การปฏิบัติ ผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับรายละเอียดของกิจกรรมในโครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน

2.2 การจัดทีมงานในแต่ละระดับสายชั้น

2.3 ปฏิบัติการตามกิจกรรมในแผนพัฒนา

ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation)

จุดมุ่งหมายเพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้น จากการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลง มากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยได้ร่วมกันดำเนินการในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดรูปแบบและวิธีการ

3.2 การนำเสนอรายงาน

3.3 การประเมินผลงานที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection)

เป็นการนำเอาผลการสังเกตและผลการประเมินการปฏิบัติงาน มาร่วมพิจารณาเกี่ยวกับ

4.1 การบรรลุผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ

4.2 การบรรลุผลการดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการ
พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ

4.3 การบรรลุผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของ
โครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ

เพื่อสรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทั้งหมด ผลการเรียนรู้ที่
เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข โดยการสังเคราะห์ความรู้ การนำเสนอ
รายงาน และประเมินสรุปผลหลังจากดำเนินการสะท้อนผลในรอบที่ 1 แล้วผู้เกี่ยวข้อง
ร่วมกันพิจารณาจุดบกพร่องและปรับปรุงแก้ไขในวงรอบที่ 2 ต่อไป

2.2.2 วงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 ปรับปรุงแผน (Re-Planning)

เป็นการปรับปรุงพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรม
โครงการ ที่ใช้ในวงรอบที่ 1 ที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 2 ลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Action)

ผู้เกี่ยวข้องร่วมกันปฏิบัติตามแผนที่ได้ปรับปรุงแล้ว

ขั้นที่ 3 สังเกตและประเมินผล (Re-Observation)

ผู้เกี่ยวข้องพิจารณาร่วมกันประเมินกิจกรรมที่ปฏิบัติตามแผน
ปรับปรุงแล้ว

ขั้นที่ 4 สะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-Reflection)

ผู้เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาการบรรลุผลการดำเนินงานตาม
วัตถุประสงค์/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดความสำเร็จของกิจกรรม

3. เครื่องมือวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

3.1.1 แบบฝึกทักษะการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรม
โครงการ

3.1.2 แบบประเมินผลการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรม
โครงการ

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- 3.2.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์
- 3.2.2 ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ (กรมวิชาการ, 2545 : 8-9)
- 3.2.3 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์
- 3.2.4 ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.2.5 กำหนดโครงสร้างของแบบฝึกทักษะการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ และ แบบประเมินการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ หลังการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ
- 3.2.6 สร้างแบบฝึกทักษะการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการและ แบบประเมินผลพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการของนักเรียน
- 3.2.7 นำแบบฝึกทักษะการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ และ แบบประเมินผลการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการของนักเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ของนักเรียน โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ ปีการศึกษา 2558

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ร่วมกันติดตามผลและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติการวิจัยในแต่ละรอบ ดังนี้

- 4.1 สังเกตการฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกทักษะการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการของนักเรียน
- 4.2 การนิเทศ แนะนำ ให้กำลังใจ นักเรียนที่ฝึกปฏิบัติ
- 4.3 ประเมินผลการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล การคิดอย่างเป็นระบบและสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ โดยใช้สถิติพื้นฐาน กำหนดผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

$$P = \frac{F}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน เพื่อแก้ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดงพญาสงเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research: PAR) ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนที่ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยในวงรอบที่ 1

- 1.1 การวางแผน
- 1.2 การนำแผนสู่การปฏิบัติ
- 1.3 การสังเกตและการประเมินผล
- 1.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติ

2. ผลการวิจัยในวงรอบที่ 2

- 2.1 ปรับปรุงแผน
- 2.2 ลงมือปฏิบัติตามแผน
- 2.3 สังเกตและประเมินผล
- 2.4 สะท้อนผลการปฏิบัติ

3. ผลการประเมินการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน

เพื่อแก้ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

ผลการวิจัยในวงรอบที่ 1

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการร่วมกันในกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมายในการพัฒนา และวิธีการพัฒนา โดยวิธีการที่ผู้วิจัย ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา จากสภาพและปัญหาการขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการสนทนากลุ่ม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ได้มาซึ่งโครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงงาน เข้าสู่แผนปฏิบัติการ

2. ขั้นการปฏิบัติการ (Action)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีนักเรียนจำนวน 5 คน ยังขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันแก้ปัญหาด้วยการทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 เพื่อแก้ปัญหาขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้กับนักเรียน จำนวน 5 คน

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

จากการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ เพื่อแก้ปัญหการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ให้กับนักเรียน จำนวน 5 คน ในระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน – 10 กรกฎาคม 2558 พบว่า นักเรียนจำนวน 3 คน มีพัฒนาการ สามารถเขียนตามรอยปะได้ตามที่กำหนด ยังเหลือนักเรียน อีก 2 คน ที่ต้องได้รับการพัฒนาในครั้งต่อไป

4. ขั้นการสะท้อนกลับ (Reflection)

ผู้วิจัยได้ร่วมกันวิเคราะห์ผลที่ได้จากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 มีนักเรียนที่รับการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แต่ยังมีนักเรียนที่ยังต้องการการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ เพิ่มเติม จึงให้มีการดำเนินการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ กับนักเรียนที่ยังไม่สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ เป็นครั้งที่ 2

ผลการวิจัยในวงรอบที่ 2

1. ขั้นปรับปรุงแผน (Re-Planning)

การวางแผนในการวิจัยรอบที่ 2 นี้ เป็นการร่วมกันปรับปรุงแบบฝึกทักษะการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ ทั้งในเรื่องของรูปแบบและวิธีการ ให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบที่เน้นการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ การเสริมแรงจูงใจ ในระหว่างการพัฒนา

2. ขั้นลงมือปฏิบัติตามแผน (Re-Planning)

จากการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ ในวงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 3 สิงหาคม – 11 กันยายน 2558 หลังจากมีการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น รูปแบบที่เน้นการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ การเสริมแรงจูงใจ ในระหว่างการพัฒนาอย่างใกล้ชิด

3. ขั้นสังเกตและประเมินผล (Re-Observation)

นักเรียน จำนวน 2 คน ที่ได้เข้ารับการพัฒนาในรอบที่ 2 มีพัฒนาการสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ตามที่กำหนด

4. ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Re-Reflection)

ผลจากการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ ที่ผู้วิจัยร่วมกันปรับปรุงขึ้นและนำเข้าสู่การวิจัยในวงรอบที่ 2 นั้น จากการสะท้อนผลการดำเนินงาน พบข้อมูลที่แสดงถึงการบรรลุผลตามโครงการ

ผลการประเมินการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ เพื่อแก้ปัญหาการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีนักเรียนจำนวน 5 คน ยังขาดความมั่นใจ ในการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ขาดทักษะการคิด เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้ร่วมกันวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research: PAR) ด้วยโครงการพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบด้วยกิจกรรมโครงการ ให้กับนักเรียน จำนวน 5 คน จากการดำเนินการ พบว่า นักเรียนจำนวน 5 คน มีพัฒนาการสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ที่กำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี